

Sivistysvaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kotoutumisen edistämisestä annetun lain muuttamisesta

Hallintovaliokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kotoutumisen edistämisestä annetun lain muuttamisesta (HE 146/2025 vp): Asia on saapunut sivistysvaliokuntaan lausunnon antamista varten. Lausunto on annettava hallintovaliokunnalle.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- erityisasiantuntija Nea Brandt, työ- ja elinkeinoministeriö
- erityisasiantuntija Anna Kettunen, työ- ja elinkeinoministeriö
- neuvotteleva virkamies Ulla-Jill Karlsson, opetus- ja kulttuuriministeriö
- juristi Olli Korhonen, Opetushallitus

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

Esityksessä ehdotetaan pääosin teknisluonteisia muutoksia kotoutumisen edistämisestä annettuun lakiin (kotoutumislaki). Voimassa olevan kotoutumislain 26 §:n mukaan kotoutumiskoulutuksen osana on järjestettävä suomen tai ruotsin kielitaidon päättötestaus. Opetushallitus määrää aikuisten maahanmuuttajien kotoutumiskoulutuksen opetussuunnitelman perusteet sekä suomen ja ruotsin kielitaidon päättötestauksen toteuttamisesta.

Opetushallitus on vuosina 2023—2025 kehittänyt kotoutumiskoulutuksen kielitaidon päättötestausta ja hankkinut palveluntuottajan rakentaman sähköisen alustan, jolla testi teknisesti toteutetaan. Opetushallitukselle on myönnetty rahoitusta kotoutumiskoulutuksen kielitaidon päättötestauksen ylläpito- ja kehittämiskustannuksiin pysyvänä rahoituksena vuosien 2023—2025 kehyspääätöksessä, ja tarkistetussa kehyksessä 2025—2028 rahoitus on siirretty opetus- ja kulttuuriministeriön momentille Opetushallituksen toimintamenoihin.

Lakiehdotuksen yhtenä tavoitteena on selkeyttää kotoutumiskoulutuksen kielitaidon päättötestaukseen liittyvää Opetushallituksen roolia ja tiedonkäsittelyä. Kotoutumislain 26 §:n 4 moment-

Valiokunnan lausunto SiVL 13/2025 vp

tiin ehdotetaan lisättäväksi säännös, jonka mukaan Opetushallitus vastaa kotoutumiskoulutuksen kielitaidon päättötestauksen kehittamisestä ja ylläpidosta huomioiden kotoutumiskoulutuksen tavoitteet ja sisällöt. Ehdotettu muutos ei lisää Opetushallituksen työmäärää nykyisestä. Sivistysvaliokunta pitää tarkoituksenmukaisena, että päättötestaukseen liittyvästä tehtävästä säädetään lakiehdotuksen mukaisesti. Sivistysvaliokunnalla ei myöskään ole huomautettavaa ehdotuksiin, jotka koskevat Opetushallituksen tiedonsaantioikeuksia (86 ja 92 b §).

Sivistysvaliokunta pitää perusteltuna, että perusopetuslakiin tehdyt oppimisen tukea koskevat muutokset ehdotetaan otettavaksi huomioon erityiskustannusten korvauksia koskevassa 65 §:ssä ja lain siirtymäsäännöksissä. Hallituksen esityksen mukaan tarkoitus ei ole laajentaa kotoutumislain 65 §:n mukaisia korvauksia nykyisestä, vaan kyseessä on lakitekninen muutos.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSESITYS

Sivistysvaliokunta esittää,

että hallintovaliokunta ottaa edellä olevan huomioon.

Helsingissä 4.11.2025

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Tuula Haatainen sd
varapuheenjohtaja Ari Koponen ps
jäsen Eeva-Johanna Eloranta sd
jäsen Pia Hiltunen sd
jäsen Laura Huhtasaari ps
jäsen Hanna Kosonen kesk
jäsen Milla Lahdenperä kok
jäsen Mia Laiho kok
jäsen Markku Siponen kesk
jäsen Oskari Valtola kok
varajäsen Teemu Keskisarja ps
varajäsen Marko Kilpi kok

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Maiju Tuominen